

Warszawa, dnia 21.07. 2016 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
PROKURATURA KRAJOWA
Z - CA PROKURATORA GENERALNEGO

GABINET MARSZAŁKA SENATU
sekretariat Wicemarszałek Senatu RP

Wpłynięcie dn. 25.07.2016
Nr. 505
Podpis. Dębowska

PK IV Ksk 791.2016
PK IV Pc 509.2016

Szanowna Pani

Maria Koc

Wicemarszałek Senatu

Rzeczypospolitej Polskiej

(odpowiedzi@senat.gov.pl.)

Szanowna Pani Marszałek,

Odpowiadając na oświadczenie złożone przez Pana Senatora Czesława Ryszkę podczas 16. posiedzenia Senatu RP w dniu 29 kwietnia 2016 r., kwestionujące prawomocne orzeczenia sądowe dotyczące Pani A H , wydane w sprawie karnej przez Sąd Okręgowy w Katowicach, sygn. akt XXIII Ka 164/16 (I instancja Sąd Rejonowy w Tychach, sygn. akt II K 711/14) oraz w sprawie cywilnej przez Sąd Okręgowy w Katowicach, sygn. akt III Ca 789/11 (I instancja Sąd Rejonowy w Tychach, sygn. akt I C 455/10) – uprzejmie przedstawiam, co następuje:

W Departamencie Postępowania Sądowego Prokuratury Krajowej zbadano akta:

1. Sądu Rejonowego w Tychach o sygn. II K 711/14 przeciwko Pani A H skazanej za popełnienie przestępstwa gróźb karalnych, tj. czynu stypizowanego w art. 190 § 1 k.k., ściganego z oskarżenia publicznego,
2. Sądu Rejonowego w Tychach o sygn. akt I C 455/10 z powództwa Pani A H o zapłatę.

Przeprowadzona analiza sprawy II K 711/14 Sądu Rejonowego w Tychach nie dała podstaw do uznania, że w niniejszej sprawie istnieją przesłanki do wniesienia,

przez Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego, kasacji w trybie art. 521 § 1 k.p.k. od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 1 kwietnia 2016 r., sygn. akt XXIII Ka 164/16, utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Tychach z dnia 18 grudnia 2015 r., sygn. akt II K 711/14, skazujący Panią A H za popełnienie przestępstwa z art. 190 § 1 k.k. na karę samoistnej grzywny.

Postępowanie zostało przeprowadzone przez Sąd Rejonowy właściwie, a ocenę dowodów, zwłaszcza ich wiarygodności Sąd zawarł w pisemnym obszernym uzasadnieniu, przedstawiając jakie dowody zostały uznane za wiarygodne, a którym tej wiarygodności i z jakiego powodu odmówił.

W powyższym uzasadnieniu pisemnym Sąd Rejonowy w Tychach szczegółowo odniósł się do zeznań świadków R G. oraz K B., w tym zeznań samej pokrzywdzonej A G., jak też wyjaśnień złożonych przez Panią A H. Równocześnie stwierdził, iż zeznania świadków nie miały na celu pomówienie Pani A H. Świadczą o tym chociażby zeznania świadka R G., która wprost zeznała, iż wobec niej Pani A H nie wypowiadała gróźb i nie czuje się pokrzywdzona nawet pomimo obraźliwych słów wypowiedzianych przez wymienioną pod jej adresem.

W ocenie Sądu brak było podstaw do stwierdzenia, zważywszy na materiał dowodowy i okoliczności sprawy, aby pokrzywdzona A G. nie obawiała się spełnienia gróźb ze strony oskarżonej, chociażby dlatego, iż wcześniej dochodziło do niewłaściwych zachowań Pani A H wobec pokrzywdzonej i jej matki. Wynika to między innymi z pisma adw. Pawła Urbanowicza, działającego w imieniu pokrzywdzonej A G. i jej matki R G., wystosowanego do Pani A H jeszcze przed zaistnieniem zdarzenia będącego przedmiotem osądu, wzywającego wymienioną do zaprzestania wobec ww. zachowań polegających na uporczywym nękanii, znieważaniu i pomawianiu pokrzywdzonej i jej matki, wskazujące zarazem na uprzednie zdarzenia z udziałem Pani A H, kiedy to miała dopuścić się takich zachowań. Ponadto zeznania pokrzywdzonej A G. oraz relacje świadków R G. i K B., znalazły także pośrednie potwierdzenie w zachowaniu oskarżonej w Sądzie, bezpośrednio wskazującym, iż jest ona osobą impulsywną, agresywną, na pewno słownie, czego potwierdzeniem jest treść protokołów rozpraw oraz ukaranie Pani A H, na mocy art. 49 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych

(Dz. U. z 2015 r., poz. 133) karą porządkową grzywny za naruszenie powagi, spokoju i porządku czynności sądowych.

Za popełniony występki Sąd wymierzył Pani A H karę samoistnej grzywny uwzględniając zarówno stopień winy, jak i stopień społecznej szkodliwości przypisanego jej czynu. Sąd rozważał możliwość i zasadność skorzystania wobec Pani A H z instytucji o charakterze probacyjnym, odstąpienia od wymierzenia kary, warunkowego zawieszenia jej wykonania, czy też warunkowego umorzenia postępowania. Doszedł jednak do przekonania, zważywszy na wypowiedzi Pani A H składane na rozprawie, iż jedynie wymierzenie rzeczywistej i odczuwalnej kary będzie mogło powstrzymać wymienioną od kolejnych podobnych przestępstw wobec pokrzywdzonej.

Pani A H - jak podniósł Sąd I instancji w uzasadnieniu swego rozstrzygnięcia – jest bowiem w dalszym ciągu bezkrytyczna wobec swojego nieprawidłowego zachowania. Z jej wypowiedzi wynika, iż może się dopuszczać różnych niewłaściwych i sprzecznych z prawem działań wobec pokrzywdzonej.

Wyrok ten, po rozpoznaniu apelacji obrońcy Pani A H podnoszącej zarzut błędu w ustaleniach faktycznych oraz zarzut naruszenia przepisu postępowania karnego – art. 5 § 1 k.p.k., został utrzymany w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 1 kwietnia 2016 r., sygn. akt XXIII Ka 164/16.

Reasumując – przeprowadzona ocena prawidłowości sposobu procedowania Sądów i zasadności wydanych rozstrzygnięć, nie dała podstaw do stwierdzenia, że orzeczenia te zapadły z rażąco obrażającą prawa, o której mowa w art. 523 § 1 k.p.k., a tym samym nie dała podstaw do wniesienia kasacji na korzyść Pani A H .

Brak jest także podstaw do wznowienia postępowania sądowego zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 1 kwietnia 2016 r., sygn. akt XXIII Ka 164/16 w oparciu o art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k.

Stosownie do treści wskazanego przepisu postępowanie sądowe zakończone prawomocnym orzeczeniem wznawia się, jeżeli w związku z postępowaniem dopuszczono się przestępstwa, a istnieje uzasadniona podstawa do przyjęcia, że mogło to mieć wpływ na treść orzeczenia. Podnoszenie zarzutu przez Panią A H że pokrzywdzona A G. oraz świadkowie R G. i K B., zeznający w sprawie II K 711/14 Sądu Rejonowego w Tychach, złożyli fałszywe zeznania nie stanowi podstawy

do wznowienia tegoż postępowania. Czyn, o którym mowa w art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k., musi być ustalony prawomocnym wyrokiem skazującym, a z taką sytuacją nie mamy do czynienia w przedmiotowej sprawie.

Dokonana z kolei analiza akt sprawy Sądu Okręgowego w Katowicach o sygn. III Ca 789/11 również nie dała podstaw do wniesienia, przez Prokuratora Generalnego, skargi kasacyjnej.

Przepisy Kodeksu postępowania cywilnego legitymują Prokuratora Generalnego do wniesienia nadzwyczajnych środków zaskarżenia w postaci skargi kasacyjnej oraz skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia.

Zgodnie z treścią normatywną przepisu art. 398¹ § 1 k.p.c. skarga kasacyjna w procesie może zostać wniesiona tylko od wydanego przez sąd drugiej instancji prawomocnego wyroku lub postanowienia w przedmiocie odrzucenia pozwu albo umorzenia postępowania kończących postępowanie w sprawie. W sprawach o prawa majątkowe skarga kasacyjna jest niedopuszczalna jeżeli wartość przedmiotu zaskarżenia kasacyjnego jest niższa niż pięćdziesiąt tysięcy złotych (art. 398² § 1 k.p.c.). Termin do wniesienia skargi kasacyjnej przez Prokuratora Generalnego wynosi sześć miesięcy od dnia uprawomocnienia się wyroku, a jeżeli strona zażądała doręczenia orzeczenia z uzasadnieniem – od chwili doręczenia orzeczenia stronie (art. 398⁵ § 2 k.p.c.).

Postępowanie sądowe z powództwa Pani A H dotyczyło roszczenia majątkowego o zapłatę, w którym wartość przedmiotu sporu była znacznie niższa, od ustawowego progu dopuszczalności skargi kasacyjnej określonego w przepisie art. 389² § 1 k.p.c. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 26 marca 2012 r. sygn. III Ca 789/11 apelacja wniesiona przez profesjonalnego pełnomocnika procesowego Pani A H - została oddalona.

Mając na uwadze powyższe okoliczności wniesienie w tej sprawie skargi kasacyjnej, przez Prokuratora Generalnego, jest niedopuszczalne z uwagi na ograniczenia wynikające z przepisu art. 398² § 1 k.p.c. dotyczące wartości przedmiotu zaskarżenia kasacyjnego oraz upływ terminu do wniesienia tego środka prawnego określony w art. 398⁵ § 2 k.p.c.

Z kolei skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia sądu drugiej instancji - zgodnie z art. 424⁶ § 1 k.p.c. – uprawniona strona procesowa

oraz Prokurator Generalny może wnieść w terminie dwóch lat od dnia uprawomocnienia się orzeczenia. W przedmiotowej sprawie termin ten już upłynął. Skarga kasacyjna, jak i skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem, wniesione po upływie terminów ustawowych podlegają odrzuceniu.

Prokurator Generalny oraz podlegli prokuratorzy powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury mogą kwestionować orzeczenia sądowe wydane w sprawach cywilnych, tylko w pismach procesowych, wykorzystując pozostające w ich dyspozycji środki prawne. Nie są natomiast procesowo legitymowani do przedstawiania opinii o orzeczeniach, które są prawomocne i nie przysługują od nich środki odwoławcze, również te o charakterze nadzwyczajnym.

Prokurator Generalny oraz podlegli mu prokuratorzy, nie posiadają uprawnień wynikających z przepisów prawa powszechnie obowiązującego, do dokonywania oceny umów obligacyjnych zawieranych pomiędzy osobami fizycznymi i ich postanowień ukształtowanych przez strony, zgodnie z zasadą swobody umów określoną w art. 353¹ k.c. Istota sporu sądowego zainicjowanego przez Panią A H i wynikającego z niego roszczenia o zapłatę, dotyczyła oceny oświadczeń woli stron i w konsekwencji treści czynności prawnej, a ta należy do wyłącznej kognicji sądów powszechnych, ponieważ jest sprawą cywilną w ujęciu normatywnym określonym w art. 1 k.p.c.

Odwołując się do przepisu art. 365 § 1 k.p.c. wskazać należy, że prawomocne orzeczenie wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach przewidzianych w ustawie także inne osoby.

Zaproszeni Szacowni

Robert Hernandez